SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 50. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 16, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го БЕРЕЗНЯ 1993. Ч. 50. РІК C.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ „УКРБИЗНЕС-93"

Київ (УНІАР).— Тут у середу, 10-го березня, відкрилася міжнародна конференція „Український бизнес-93", на яку прибули предсавники 15-ох країн та українські підприємці.

Відкриваючи конференцію, заступник голови Верховної Ради України Володимир Гриньов теперішній стан економіки України охарактеризував як „час з'їдання цифр". На його думку, всі економічні події залежать від таких елементів економічної стратегії, як приватизація, структурна перебудова промисловости, фінансова стабілізація. Розробляючи економічну стратегію, Верховна Рада покладає великі надії на створювану нині клясу дрібних підприємців, яка має пом'якшити різку диференціяцію суспільства на багатих і бідних.

Зливу питань викликав виступ першого заступника міністра економіки Леоніда Мініна про інвестиційний клімат в Україні. Основними гальмами припливу іноземних капіталів в економіку України є гіперінфляція, недосконалість нормативно-правної бази, залежність від зобов'язання сплати боргів, недосконалість системи забезпечення ризиків, неусталеність української грошової одиниці, сповільнення процесу створення вільних економічних зон.

Виключно актуальною для українських та іноземних підприємців була інформація начальника Головної державної податкової інспекції Олексія Шитрі про нову систему оподаткування. Серед нововведень основними він назвав такі: невисока ставка (30%) вилучення прибутків, зменшення податку на посередницьку діяльність, збільшення його для ігрового та відеобизнесу, коригування пільгових норм для підприємств, звільнення від податку на додаткову вартість експорту та частинно імпорту товарів за будь-яку іноземну валюту.

Про нові правила пересування вантажів через кордон та новий митний тариф присутніх поінформував заступник начальника відділу зовнішньо - економічних зв'язків Митного Комітету України Віктор Бахтін.

Міністер машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії Віктор Антонов поділився з учасниками конференції думками про необхідні заходи для стабілізації економіки: аналізування існуючих програм конверсій, руйнування інформаційної бльокади і вироблення механізмів пошуку партнерів та іноземних інвесторів.

НАУКОВЦІ З УКРАЇНИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Осередок НТШ у Філядельфії влаштовує доповіді д-ра Андрія Бурячка, наукового співробітника Інституту Мовознавства АН України, співавтора 11-томового „Словника української мови" та „Українського правопису" (1990, 1993) на тему „Зміни та доповнення Українського правопису" 1990 і 1993 років, та канд. наук Леоніда Іваненка, старшого співробітника Інституту Кібернетики АН України, спеціяліста теорії ігор, українізації комп'ютерів, автора комп'ютерного банку української лексики, на тему „Комплектування словника української мови з участю телеглядачів". Доповіді відбудуться у неділю, 21-го березня, о год. 4-ій по полудні у приміщенні Філії УКУ, 7911 Вайтвуд ровд, Елкінс Парк, Філядельфія. Після доповіді — зустріч з гостями — доповідачами.

Відзначили День Британської Співдружности

Київ (УНІАР). — Тут 5-го березня з нагоди Дня Британського Коммонвелту, який відзначається 8-го березня, міністер закордонних справ України Анатолій Зленко прийняв амбасадорів країн Коммонвелту, які акредитовані в Києві. З міністром зустрілися амбасадори Великобританії Саймон Гіменс, Індії — Суд гір Тукарамдевар, Канади — Франсуа Матіс. А. Зленко привітав зі святом народи цих держав та інших країн співдружности.

Під час зустрічі сторони обмінялися думками щодо перспектив розбудови всебічних взаємин між Україною та державами Британського Коммонвелту.

15-ЛІТНЯ О. БАЮЛ ЗДОБУЛА СВІТОВИЙ ЧЕМПІОНАТ

Оксана Баюл — перша в історії українська чемпіонка.

Прага, Чехія. — 15-літня Оксана Баюл вписалась в історію, ставши першою українкою-чемпіонкою світу в штучній їзді на лижвах. Свій примат Оксана здобула перед багатомільйоновою авдиторією, бо чемпіонати світу передавались телевізією з Праги по майже всіх країнах світу.

У неодного українця серце щеміло, коли молода українка з Дніпропетровського появилась на леді і, перехрестившись на повну грудь, почала свою п'ятьхвилинну програму. Вона її виконала бездоганно, здобуваючи найвищі оцінки суддів і золоту медалю. Вона є наймолодшою чемпіонкою світу від часів легендарної Соні Гені, яка здобула цей примат в 1927 році.

Оксана — кругла сирота яку виховує бабуся. Олімпійський чемпіон Віктор Петренко перевіз її минулого року до Одеси, до своєї тренерки Галини Змієвської. Як каже Оксана, він теж закупив їй лижви, в яких вона тепер здобула світовий примат.

Оксана — дуже емоційна дівчина. Вона плакала, коли закінчила свою програму, коли їй вручали медалю і коли під звуки „Ще не вмерла Україна" підносили синьо-жовтий прапор. З нею мабуть поділяли сльози радости мільйони українців в Україні і по інших країнах їхнього поселення.

Друге місце здобула француженка-негритянка Сурія Бонaлі, а третє — китайка Лю Чен.

Появилася книжка про концентраційний табір у Равенсбрюку

Чикаго. — Тут появилася дбайливо видана збірка трагічних рисунків, що представляють страждання жінок у найбільшому концентраційному жіночому таборі в Німеччині у місцевості Равенсбрюк, виконана одною із в'язнів Оленою Вітик-Войтович.

Видання спонзорував Український Інститут Модерного Мистецтва в Чикаґо, активним членом якого був покійний чоловік авторки, д-р Степан Войтович.

Книжка із десятьма кольоровими ілюстраціями має підписи українською та англійською мовами, як також відповідний довший вступ авторки двома мовами. Вона присвячує цю книжечку всім тим, що терпіли і тим, що загинули в боротьбі за права людини і народів.

У вступі О. Вітик-Войтович пояснює, що ця книжечка це перевидання ілюстрацій, які вона зробила коротко після звільнення з концентраційного табору в роках 1945-46 на пропозицію Ліги Колишніх Українських Політичних В'язнів в Мюнхені, але в першому виданні книжечка була видана лише українською мовою.

Тепер новозроблені рисунки вона викінчила в 1988 році, у 1000-ліття Хрищення України, але видано її щойно у 1992 році. Авторка у вступі описує жахіття цього концентраційного табору та вираховує поіменно тих українок, які були там в'язнями, а яких вона пам'ятає. Між ними на першому місці кладе Дарію Гнатківську-Лебідь з чотирирічною донечкою та її сестру Іванну Григорців-Головату та їхні матері, що жили в сусідньому до в'язниці бараці.

Видану тепер із описами двома мовами книжку, авторка переслала безплатно з відповідними поясненнями до американських шкіл, до бібліотек і до жидівських центрів, зокрема до Інституту пам'яток голокосту в Денвері.

Частина накладу книжки однак ще залишилася в Українському Інституті Модерного Мистецтва і там можна її замовити за 10 дол. Адреса інституту: 2320 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

В амбасаді України відкрилась мистецька виставка

Вашінгтон (ПС Амбасада України). — Понад 100 праць українських художників, скульпторів і майстрів вишивки представлено на виставці образотворного мистецтва в новому комплексі амбасади України в ЗСА. Виставку влаштовано для відзначення дня народження Тараса Шевченка.

Особливе місце у виставці має шевченківська тематика, представлена колекцією графіки під мотиви творів Великого Кобзаря. На виставці також показано праці відомих і молодих художників з багатьох областей України, представлені твори різних жанрів та напрямків мистецтва з галерії відомої американської цінительки українського живопису Алли Роджерс та приватних збірок інших американських громадян.

Виступаючи на відкритті виставки, амбасадор України у Вашінґтоні Олег Білорус підкреслив, що ця виставка є першою з серії культурних заходів, які відтепер регулярно проводитимуться в новому комплексі амбасади. Українське мистецтво тепер стане невід'ємною частиною культурного життя американської столиці, сказав Олег Білорус.

В офіційному відкритті виставки взяли участь провідні мистецтвознавці, художні критики, аташе з питань культури амбасад ряду країн, представники преси Вашінґтону та активісти українських громадських організацій.

КОНСУЛЯТ УКРАЇНИ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінгтон. — За повідомленням амбасади України у ЗСА, консульський відділ амбасади від 22-го березня буде працювати під адресою: Embassy of Ukraine, 3350 M. Street, N.W., Washington, D.C. 20007; tel.: (202) 333-0606.

Здійснюють конверсію

Київ (УНІАР). — Тут 10-го березня завершено працю над програмою конверсії стратегічних бомбардувальників, розташованих в Україні. Наприклад, літаки типу ТУ-95 із спеціяльною апаратурою будуть використовуватися для екологічної обсервації під егідою ООН. У виробленні цієї програми взяли участь науковці Академії Наук України та командування групи далекого летунства збройних сил України.

Проблеми розвитку робітничого потенціялу підприємств, на яких здійснюється конверсія, міграція населення в умовах переходу до ринку праці та науковий підхід до створення цього ринку були темою розгляду на першому річному пленарному засіданні Міжвідомчої Наукової Ради в Києві 11-го березня. Особливу увагу приділено методології та методиці наукових досліджень із згаданої тематики.

КЕРГОНКСОН ДОПОМАГАЄ МУЗЕЄВІ

Кергонксон, Н. Й. — Заходом Громадського Комітету в Кергонксоні, з ініціятиви місцевих відділів СУА, відбудеться полуденок в неділю, 21-го березня, в год. 11:30 дня в церковній залі. Інформативну доповідь виголосить Оля Гнатейко. Дохід призначений на Український Музей в Ню Йорку.

ПОДІЇ В РОСІЇ ВИКЛИКАЮТЬ ЗАНЕПОКОЄННЯ У СВІТІ

Москва. — Закордонні засоби масової інформації, які коментують роботу 8-го надзвичайного З'їзду народних депутатів Росії, годяться в тому, що консервативна більшість на з'їзді унеможливила продовження економічних реформ у країні. Преса і телевізія повідомляють про численні заклики різних західніх діячів надати підтримку російському президентові і урядові в інтересах збереження курсу на вільний ринок і демократизацію суспільного життя.

Німецька газета „Вісбанденер Курір" пише: „Позачерговий з'їзд народних депутатів зруйнував ті політичні структури, що ще залишилися, не створивши на їхньому місці нічного нового. Народні депутати зірвали проведення референдуму щодо зорганізування влади в Росії, побоявшись волевияву народу. У той же час російських громадян мало цікавить боротьба за те, хто буде мати більше влади. Єдине, чого вони бажають, то це припинення інфляції і покращення елементарних умов життя. І хто запропонує російському народові таку перспективу, за тим і буде політичне майбутнє в цій країні — виявиться він демократом чи демагогом, чи навіть диктатором. У будь-якому випадку в Росії вже не можна жити так, як раніше".

В своєму московському репортажі французька телевізія відзначає, що „всі спроби президента Єльцина досягнути компромісу з представниками законодавчої влади не дали бажаних вислідів. Конфронтація довела до небезпечної кризи влади, протистояння закінчується тим, що парлямент і з'їзд повністю дискредитували себе в очах російської спільноти, а діяльність президента виявилася паралізованою".

Англійська „Трібюн" аналізує події на з'їзді, нав'язуючи до економічного становища країни: „Коли нема чітко визначених структур влади, котрі користуються загальною повагою, то нема і держави, а без держави годі проводити бюджетну, фінансову, податкову, валютну політику. Російське господарство являє собою суму дій 'дикої мікроекономіки', які без макроекономічної політики стають не тільки непослідовними і суперечливими, але й шкідливими. Все перевернуто з ніг на голову. Валютна влада в особі Центрального банку залежить від марнотратного парляменту, уряд пробує заощаджувати, не маючи достатньої влади, законодавча влада відверто виступила проти реформ. Все це поставило під великий сумнів можливість утвердження в Росії ринкової економіки".

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ СЕКРЕТАР Департаменту оборони Лес Еспин вирішив зі своєї листи пропонованих до ліквідації військових баз забрати дві, що розташовані у Каліфорнії. Причиною того, що збережено від ліквідації летунсько-військову базу МекЛеллан біля Сакраменто та Монтерей Президіо — осідок Інституту мов військової оборони, є те, що Каліфорнія є одним із стейтів, де економічна ситуація є дуже погана, а сам стейт є політично важливим.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА БИЛЛА КЛІНТОНА знаходиться у скрутному положенні з приводу подій, що розгортаються в Росії. З одного боку хотіли б підтримати президента Боріса Єльцина, бо уважають, що він є найкращою надією для Росії коли йдеться про економічні та політичні реформи, а з другого боку не є певні що Б. Єльцин може зробити щоби вдержатися при владі. Президент Б. Клінтон ясно заявив „ми зробимо все, що тільки зможемо", бо в іншому випадку ЗСА можуть найтися в дуже невигідній ситуації.

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 10-го березня, амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк відвідав Полтаву, де зустрівся з представником Президента в області Миколою Залудяком, відвідав літературно-меморіяльний вечір, присвячений Тарасові Шевченкові, та цікавився соціяльно-політичною ситуацією на Полтавщині. Звідсіль американські представники поїхали до Черкас, де на пресовій конференції амбасадор ЗСА заявив, що Америка буде охоче вкладати інвестиції у розвиток української економіки. Пресова конференція була присвячена завершенню ознайомчої поїздки американського амбасадора по Україні, під час якої він відвідав Харків, Полтаву, Черкаси та провів численні зустрічі з представниками державних адміністрацій, обласних і районних рад, а також з мешканцями міст.

У ЧЕТВЕР, 11-ГО БЕРЕЗНЯ, з одноголосним схваленням Сенату кандидатури Дженет Ріно на генерального прокуратора ЗСА заповнено всі посади у кабінеті Уряду президента Билла Клінтона. Для формальности занотовано, що її кандидатуру схвалено голосами 98 до 0. Дж. Ріно після схвалення її кандидатури заявила, що її першою функцією буде зробити рішення у справі директора ФБІ Вілліяма Сешенса.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ адміністратор Крайового управління аеронавтики та дослідження космосу (НАСА) Даніел Голден заявив, що його агенція є під наказом Білого Дому, щоби до 1-го червня змінити проєкт космічної станції. З уваги на це вони розпочали зміни запропонованого давніше проєкту космічної станції, щоби зробити її простішою, меншою, легшою до збудування та таншою. На думку адміністратора, ці зміни розпочали нову еру в НАСА.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН минулого тижня оприлюднив свою програму для порятунку працівників, які через зменшення фондів на видатки Пентаґону залишаться без праці. Він заявив, що вкоротці до ужитку будуть гроші 1.7 біл. дол., які Конгрес вже давніше схвалив для утримання тих працівників та програм для їхнього перекваліфікування, як також і для допомоги тим місцевостям, де закриватимуть військові бази. Президент хоче впродовж наступних п'яти років на цю ціль зужити 20 біл. дол.

У СВІТІ

ЛІДЕР ОПОЗИЦІЙНОГО багдадській владі Патріотичного союзу Курдистану Джемаль Ат-Талабані заявив, що урядування президента Іраку Саддама Гуссейна „втратило всі ознаки законности і вже не має жодних аргументів для дальшого існування". Ат-Талабані запевнив, що іракська опозиція буде підтримувати тісні зв'язки з сусідніми країнами з метою повалення влади Саддама Гуссейна. Курдський провідник також підкреслив, що опозиція визнає кордон між Іраком і Кувайтом, встановлений згідно з рішенням світової спільноти після війни в Перській затоці.

ТЕРОРИСТИЧНА ГРУПА, яка минулого тижня захопила будинок амбасади Нікараґуа в Коста-Ріці, і представники нікараґуанського уряду, котрі прибули до Сан-Госе, не можуть домовитися про умови переговорів, тим часом ситуація з кожним днем все більше загострюється. Косторіканська служба безпеки евакуює мешканців будинків, розміщених довкола амбасади. Терористи утримують до 20 працівників амбасади, в тому числі амбасадора Нікараґуа в Коста-Ріці Альфонсо Робеля, і вимагають негайної резиґнації командуючого сандіністською Народною армією Умберто Ортеґи, а також 6 міл. дол. Кардинал Міґель Обандо-і-Браво вже тричі відвідував терористів в амбасаді, однак його місія щоразу закінчувалася невдачею.

В ЧЕТВЕР, 11-ГО БЕРЕЗНЯ, гамбурзькі поліціянти застрілили 41-річного працівника турецького консуляту Алі Мангаоглю. Це сталося після того, як турецький дипломат застрілив на вулиці молодого німця. Троє поліціянтів у цивільному, що патрулювали у центрі міста, почувши постріл, прибігли на місце події і застали А. Мангаоглю з револьвером в руці біля вбитого ним хлопця. Дипломат тут же спрямував зброю на них, не знаючи, що вони є поліціянтами, однак вони вистрілили першими. Прем'єр-міністер Туреччини Сулейман Демірель склав протест німецькому урядові, потрактувавши випадок у Ґамбурзі як ще один приклад ненависти неонацистів до чужинців, зокрема до турків, що становлять найбільшу еміґраційну громаду в Німеччині.

В ЧЕТВЕР, 11-ГО БЕРЕЗНЯ, конгрес Індонезії знову вибрав Сугарто президентом країни — цим разом вже на шосту п'ятирічну каденцію. Кандидатуру Сугарто підтримали всі п'ять фракцій у конгресі. Найближчими днями відбудуться також вибори віцепрезидента.

В НІКОЗІЇ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ президента Кипру Пляфкоса Клірідіса і лідера турецької громади Денкташа. Вони домовилися провести переговори з генеральним секретарем ООН Бутросом Бутросом-Ґалі в Ню Йорку щодо створення на Кипрі двозональної федерації.

Скульптури О. Нарожняк виставляють в УІА

О. Нарожняк: „Жінка"

Ню Йорк (О. Кузьмович) — Коли ми на запрошення Оксани Нарожняк відвідали її виставку у приміщеннях в бразилійській летунській лінії „Варіґ" біля славного Рокефеллер центру в Ню Йорку, ми були справді здивовані, що хоча читачі „Свободи" знали про її відкриття та час, так мало було на ній відвідувачів з української громади. Саме на це мале зацікавлення своїх земляків звертає нашу увагу молода скульпторка, твори якої не можуть не захопити і полонити увагу глядача.

Вона, що має за собою вісім індивідуальних виставок і 14 збірних, в тому вісім в ЗСА, досі не мала нагоди показати свої праці в українському приміщенні та це видається просто дивним, коли бачимо яке признання наша скульпторка має серед чужинців.

Тепер у елегантних приміщеннях летунської лінії Бразилії, де постійно проживає О. Нарожняк, показала вона лише 13 праць, в тому 10 скульптур та три маски, на тлі картин свого товарища праці, з яким, як розповідає, часто виставляє, а це італійського художника Дж. Ірляндіні. Діставатися до такого приміщення не є легко і вона чекала на нього півтора року, а інші мистці чекають на такий привілей ще довше.

Після двох тижнів виставка закінчилася, але завдяки Дарії Гойдиш скульптури перенесли до Українського Інституту Америки і вони будуть там приміщені у долішній, відновленій залі від суботи 13-го березня до неділі 21-го березня, доступні для публіки кожного дня за вимком понеділків від 12 полудня до 6-ої вечора. Отож вкінці нагода побачити праці нашої української скульпторки відкрита, і треба сподіватися наша громада її не заведе.

У дружній розмові із скульпторкою довідуємося більше про її життя та праці. Вона народилася в Німеччині та дитиною виїхала з батьками до Бразилії, де й поселилася на постійно. Батьки з походження стрияни, виховували Оксану і двох синів в українському дусі, тож не диво, що наша мисткиня зовсім плинно розмовляє україн-

(Закінчення на стор. 4)

ВИСТАВКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовує виставку картин Христини Абрагамовської, Наталії Карбач та Дарії Наумко, відкриття якої відбудеться у неділю, 21-го березня, о год. 1-ій по полудні у Ґалерії ОМУА, 136 Друга авеню в Ню Йорку. Виставка буде відкрита в будні від 6—8-ої год. вечора, в суботи і неділі від 1—8 год. вечора, і триватиме до 28-го березня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Ніксон, Клінтон — Росія й Україна

Ричард Ніксон, 37-ий з черги президент Америки, різко виступав проти імперіялізму Росії, коли ця остання відгрожувалася „угробити" вільний світ. Перейшов до історії, як перший американський президент, який відвідав Пекін і Москву. Спершу вислав у строго засекреченій місії свого державного секретаря Генрі Кіссінджера і в 1972 році сам полетів до Пекіну, закінчивши бойкот Китаю, що настав був після перемоги комуністів у тамтешній громадянській війні. У Кремлі настала паніка, що оце створився військово-політичний бльок ЗСА й Китаю проти СССР.

Ніксон полетів був з Пекіну до Москви, щоб там заспокоїти лідерів, що ЗСА не думають про війну, але потахло у Москві захоплення ідеєю походу до Атлантику, бо це була би самогубна війна на два фронти — проти Заходу і проти Китаю з його невичерпним людським потенціялом: після банкрутства комунізму й розвалу СССР Ніксон став неначе протектором демократії у Росії. На цьому місці була вже мова, що Ніксон палко поручав президентові Джорджові Бушеві (який був його, Ніксона, першим дипломатичним представником у Пекіні, що рятування демократії в Росії повинно бути пріоритетом американської закордонної політики. В минулому тижні Ніксон знову відвідав Москву і, вернувшися відтіль мав довгу розмову з президентом Клінтоном.

Довкола тих його останніх відвідин Ніксона у Москві і його розмови з Борісом Єльцином, а відтак його розмови з Биллом Клінтоном появилася у пресі й телевізійних коментарях багато всяких здогадів. Між отими здогадами було, що ніби Ніксон порадив президентові Клінтонові, щоб передати Єльцинові право зберігання миру і спокою на Сході Европи, бо це здійме з плечей Америки журбу за тамтешній стан. Іншими словами Ніксон ніби погодився на концепцію Єльцина, щоб він Єльцин, став жандармом Сходу Европи.

У всесвітній історії були вже різні несподіванки, які доказали, що „все може статися". Але ця остання версія про „запродання" всього Сходу Европи Росії в ім'я рятування тамтешньої демократії пахне надто великою фантазією з повним легковаженням політичного реалізму. Коли неціли́х два тижні тому Боріс Єльцин виголосив був промову з отакою суґестією, щоб він мав „право" — наводити порядок там, де його нема, Україна зголосила негайно рішучий протест, надрукований і на сторінках „Свободи". Від того часу у Москві почалася розгра у боротьбі за владу між президентом Єльцином та опозицією у парляменті і конґресі народних депутатів. Без уваги на остаточний вислід цієї розгри — Україну, величиною Франції із 52-ма мільйонами населення, визнало сто кількадесят держав світу, і її не можна вважати іграшкою, якою на прикінці XX сторіччя могли би гратися Росія й Америка. Чуємо, що перший Генрі Кіссінджер звернув увагу, що в підході до Сходу Европи треба брати до уваги не тільки Росію, але й Україну, Білорусь та інші тамтешні держави. Державний секретар Воррен Кристофер в уряді президента Клінтона, глибоко стурбований ситуацією у Боснії, предметом воєнної аґресії, напевне хотів би спекатися журби за Схід Европи. Але згода на передачу Росії ролі „ґаранта безпеки" — дала би саме протилежний ефект: створення на всьому Сході Европи атмосфери напруження й остраху. Це з погляду звичайного людського глузду — нісенітниця. Воно пригадує казку для дітей, коли-то на суді звірят вовк дістав завдання, берегти спокій поміж ягнятами.

Українські люди в діяспорі більше хвилюються російським імперіялізмом, як земляки в Україні і тамтешня державна верхівка. Верховодство Росії не було би рятунком демократії, тільки її похороном на дальші десятки років — до нової революції, вже не за життя нікого з дійових осіб сучасної міжнародної драми.

Імперіялізм належить до цих крайніх ідей, які засліплюють ум. Не сягаючи далеко — Гітлер і Сталін це доказали. Ніксон, Клінтон, всі лідери західнього світу і навіть Єльцин є реалістами то й ніхто не квапиться до самогубної авантюри.

Микола Бараболяк

З ПРИВОДУ ВИБОРІВ У ФРАНЦІЇ

I

Цього місяця вибори до парляменту Франції. Чому ця подія повинна викликати наше зацікавлення? Нинішній обранець цього парляменту на пост прем'єр-міністра Франції П'єр Береговуа — це українського роду — Петро Береговий, внук еміґранта з Черкащини. Не знаємо багато про того діда, хіба те, що його син оженився з француженкою, яка вродила нинішнього прем'єр-міністра Франції. Закінчення українського прізвища прибрало було зразу російське „ой", бо інакше відомі наші „приятелі" задзьобали б були його. Наш земляк посягнув по найвищий після президента державний пост Франції, як лідер Соціялістичної партії. Цієї ж партії, членом якої теж є нинішній президент Франції — Міттеран.

Та ці вибори у Франції цікаві для нас не тільки з цієї причини. Вони дають нагоду звернути увагу на французьку політичну систему, яка повинна викликати наше більше заінтересування. При нагоді обговорювання Проєкту Конституції України мав я нагоду звернути увагу на те, що ця система найбільш пригожа як зразок для складання Конституції України. При нагоді виборів іще декількох думок на цю тему. Нещастям для Франції майже від часів революції була багатопартійність її політичної системи, результат вибуялого лібералізму, як у нас „отаманія" були виразом духу степу. Нема сумніву, щодо розладу Франції перед Гітлером вирішально причинилась слабість її правительства. Честь Франції, як великодержави, врятував тоді генерал де Ґоль, який повинен був у 1946 р. стати на чолі держави. Та замість об'єднатись тоді довкола визволителя Франції, дух многопартійности переміг і де Ґоль не найшов признання в парляментарних виборах 1946 року. З жалем відсунувся від політики і вичікував, що нагосподарюють ліберали. У наступних виборах прихильники де Ґоля неназбирували пересічно навіть третини мандатів. Комуністи і соціялісти діставали все більше голосів чим праві деґоллівського кола. І так у роки перед поворотом де Ґоля до влади, тобто в 1946—58 рр., влада переходила з рук до рук різних лідерів 22 рази, тобто, уряд утримувався при владі пересічно півроку і знову зміна. Результат очевидний — повне послаблення Франції, цієї незаперечної до Другої світової війни великодержави. Це спонукало де Ґоля в 1958 році забути його жалі і повернутися до політичного життя. У виборах 1958 року праві кола добули більшість і це дало де Ґолеві можливість не тільки перебрати владу, але й укшталтувати політичну систему Франції на майбутнє, та привернути їй політичне здоров'я і глузд.

Франція хотіла до 1958 року наслідувати Великобританію з її чисто парляментарною системою. Хто має такі наміри, той бере до уваги, що ця система має у Великобританії традицію від XIII сторіччя, вона у кості і крові цього народу, а цього вповні ніде перещепити. Коли уряд повні залежний у кожний мент від настроїв у парляменті, то це грає, де історично вкорінена у кров народу двопартійна система — як у Великобританії — торів і вігсів. А, де партій, що навіть коли роззуєш чоботи на пальцях не злічиш, то клопіт. Ось таке нині в ліберальній Італії, чи й Польщі. А неіснування сильної виконавчої влади веде країну до руїни. Як такому лихові зарадити в такій колисці лібералізму як у Франції? Де Ґоль поділив виконавчу владу. Взяв дещо з американської системи, де президент діє незалежно від Конґресу, де поділ влади, а залишив дещо і з старої французької парляментарної системи — повної залежности виконавчої влади від парляменту. І так нині у Франції, на засаді деґоллівської Конституції два органи виконавчої влади: президент і прем'єр-міністер. Які їхні повноваження? — Президент, відповідальний тільки перед історією — це майже виключна влада на випадок кризи.

В такому випадку він перебирає повну владу, а повноваження парляменту на той час дуже обмежені.

Закінчення буде.

Яр Климовський

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ У НЮ ЙОРКУ

Конечно сказати декілька слів про музей як установу. Музей від грецького слова — святиня муз. У пізнішому часі окреслювано цим словом інституцію, що збирає, переховує та консервує експонати з різних ділянок — культури, мистецтва, науки, техніки. Тут згадаймо найстарший, дуже славний александрійський музей, що постав на початку 3-го сторіччя перед Христом. Його основником був Птолемей, він також заснував бібліотеку в Александрії.

Згодом музеї поширились у цілому культурному світі. Вони існують у великих містах, та найбільш цікаві, найбільш цінні експонати зберігаються в столичних музеях. Музеї дуже притягають до себе туристів. Фреквенція у великих, славних музеях, звичайно, велика. У Люврі мабуть найбільша.

* * *

Коли постала думка серед нашого активного жіноцтва створити український музей у Ню Йорку, відгуком було, що це ніщо інше як фантазія. При наполегливій праці, енергії, ентузіязмі наших нюйоркських жінок-патріоток, „фантазія" стала дійсністю, постав Український Музей, що його не має жодна етнічна група не тільки в ЗСА, але в цілій діяспорі.

У Ню Йорку, метрополії, де схрещуються культури багатьох народів світу, існування українського музею, що відповідав би музейним вимогам і гідно репрезентував би українську культуру — справа не тільки самозрозуміла, але це справа самого престижу, тим більше, що Український Музей не лише репрезентує нашу культуру, але виконує свого роду функцію амбасади української культури. В ситуації незалежности України, важливість Українського Музею ще більше висувається на перший плян в осідку-місті Організації Об'єднаних Націй.

Вправді Український Музей у Ню Йорку вже слава Богу існує понад шістнадцять років, але теперішній вигляд приміщення музею є більш як скромний і саме тому виникає потреба цілковитої перебудови, щоб так разюче не відставати від потрібного музейного рівня.

Правда, теперішня ситуація дуже ускладнює перебудову цього музею, але це не повинно зупинити необхідної перебудови, бож не всі жертвують тільки на одну ціль — одні жертвують на амбасади, консуляти, посольства, інші на катедри українознавчих студій, інші на УВУ, а ще інші на жертви Чорнобиля. Можуть бути потенційні жертводавці на катедру українських студій Гарвардського Університету, можуть бути основники репрезентативної ґалереї в Торонто, то чому не може бути збірної жертвенности на музей згідно старо-римського принципу „спільними силами" („Viribus Unitis")

Ми вже не раз доказали, що собою уявляє жертвенність збірноти, тим більше, що ми не зовсім „безгрішні", не згадуючи того, що між нами є великі багатії, щоб не сказати „законспіровані мільйонери", а навіть мультимільйонери, до яких Український Музей у Ню Йорку повинен знайти відповідний підхід, від чого в найбільшій мірі залежить результат „підходу".

Вміли вписатись золотими літерами мистці — Мороз, Козак, Меґик і брати Осінчуки (мистець і лікар), то чому цими ж літерами не можуть вписатись інші жертводавці на Український Музей у Ню Йорку навіть хоча б з уваги, що цей музей стає мостом, через який проходить культурна виміна Українського Музею в Ню Йорку, а музеями України.

Ми, українці в діяспорі не раз, не двічі продемонстрували нашу жертвенність — поперше, це наша повинність, подруге в цей спосіб перед світом доказуємо, що ми повноцінна нація під кожним поглядом, чим різнимося від інших етнічних груп, на що вказують катедри української літератури в ЗСА, Канаді, Австралії, а в Европі Український Вільний Університет у Мюнхені.

Всупереч не так давній пропаґанді, мовляв українці за океаном цілковито зденаціоналізовані, а тим часом, коли настала пора вільного в'їзду в Україну, українцям на рідних землях відчинилися очі, побачивши Капелю Бандуристів із Північноамериканського континенту, що в Україні показала себе мистецьким рівнем вищою за київську Капелю Бандуристів, яку неоднократно відзначувано найвищими нагородами, не згадуючи юних аматорів Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, виступи якої прямо здивували наших земляків.

Українці, що відвідують нас у вільному світі прямо не можуть вийти із дива не тільки тому, що ми на чужині не пропали, але в нас крім інших культурних здобутків, ще престижні наукові товариства, як НТШ і УВАН, а як завершення усіх наших здобутків ще Український Музей у Ню Йорку.

Щодо нашої жертвенности і під цим поглядом, ми не залишаємось позаду. Саме якраз тепер черга на жертвенність на музей, щоб у цей спосіб, як сказано, перед цілим світом доказати, що ми зріла, високо-культурна нація.

Водночас музей, як гідна репрезентація української культури і традицій, вирішально допоможе в наших дітей і внуків, викликати гордість за досягнення їхніх батьків і дідусів у ЗСА.

У книзі відвідувачів з радістю натрапляємо на відгуки чужинців, які побачивши експонати Українського Музею підкреслили „Багатство української культури, зокрема народних одягів з чудовими взорами, цікаві імпозантною майстерністю виконання". В іншому відгуку сказано: „Зберігайте це мистецтво та не

(Закінчення на стор. 4)

Святослав Караванський

Ганна чи „Ханна"?

Що не кажіть, велике діло, що Україна незалежна, і її визнає світ. Виграє на тому і економіка, і торгівля, і господарство, і... мовознавство. Бо мовознавці ніяк не вирішать, як писати незалежним українцям: „Гельсінки" чи Хельсінки", „Гофман" чи Ховман, чи „Гаммер" чи „Хаммер"?

Аж тут приїздить до Києва з візитою до суверенної держави польський прем'єр-міністер Сухоцька. І звуть її не Кароліна чи Ґертруда, а просто Ганна. Однаково по-польському і по-українському: Ганна.

А втім, не подумайте, що отак просто це ім'я можна й написати: „Ганна". За тим правописом, що діє в Україні польська „Ганна" має писатися „Ханна". Так ухвалено філологами найвищої кваліфікації у правописі 1990 року.

Дуже мудрі голови укладали цей правопис. І якби не приїхав польський прем'єр-міністер, хтозна, чи знайшовся б шанс ці голови трохи протверезити.

Судіть самі.

По-польськи ім'я прем'єра пишеться Hanna, а вимовляють його поляки, як і ми, „Ганна": однаково і польською, і українською мовами. Латинська літера „H" вимовляється, як наше „Г". Та цього не визнає правопис 1990 року, розроблений Інститутом Мовознавства АН УССР.

І що вже не писали краяни в газетах і в листах аж до самого Президента — усе марно. Як горохом об стінку.

Інститут мовознавства мало не розсідається — боронить свій правопис і хай там що хоче запровадити його по всій Русі-Україні.

От і гадай, що це: упертість, невіглавство чи щось інше?

За добрих часів усяке відхилення від „мовної політики партії" кваліфіковано, як шкідництво. Шкідників же — тут і дитині ясно — „до 'дної ями". Славні часи були, хоч дехто й подейкує, що варварські.

За демократії такого не втнеш. На то воно й демократія.

Але як краянам такої демократії кваліфікувати дії, коли всупереч здоровому глуздові і мовній практиці дехто настирливо прагне накинути Україні правопис, здертий з колоніяльного зразка Кагановича-Постишева?

Виглядає так, ніби хтось сам до себе говорить: „Бавтеся у незалежність, бавтеся у відродження, а правопис ми вам накинемо колоніяльний!"

Чи ж таки накинуть?

Рідна мова

О мово наша солов'їна!
Ти — наче на вітрі пір'їна —
Гойдаєшся ти у блакиті.
Та наші маленькії діти,
Буває, тебе забувають,
Бо іншую мову вже мають.
Говорять, що мова рідна
Для них уже стала бідна,
Що мова наша збідніла
Й для всіх уже застаріла.
Говорять, що мова не модна.
Скажіть, люди добрі, чи можна
Зрікатися мови своєї?
Всім серцем ви стійте за неї,
Бо, наче ненька, мова солов'їна
Тремтить за свою дитину.
Дитина — її маленька
Ще зовсім, зовсім дурненька
Тікає від неньки своєї,
А матір біжить за нею
Красива, та бідна й нещасна,
Згубляючи останнє щастя
Дитину свою шукає,
А та вже її й забуває.
Отож пам'ятай, дитино,
Про мову свою солов'їну!

Наталка Кендзьорова, 15-літня студентка Інституту у Львові

У ВАШІНҐТОНІ ПРЕДСТАВНИК Державного департаменту Ричард Бавчер заявив, що Україна разом із ЗСА буде наполягати на посиленні контролі різних вантажів, які перевозяться на різних видах транспорту; збільшенні технічної допомоги сусіднім державам та поширенні місії щодо забезпечення санкцій Організації Об'єднаних Націй стосовно Сербії та Чорногорії.

ЯК ОДИН ІЗ НОВИХ засобів посилення економічного ембарґо Організації Об'єднаних Націй проти Югославії, уряд президента Билла Клінтона почав публічне ідентифікування тих закордонних фірм, які допомагають Бєоградові оминати ці торговельні перешкоди.

Володимир Жила

ЖУРНАЛІСТСЬКА СПАДЩИНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

I

Симон Петлюра, „Народе український: Вибрані статті, листи, документи", першоджерела історії, Харків, Лівий берег, 1992 р., 152 ст.

Народний герой, славний лицар національно-визвольної революції — Симон Петлюра був також одним з українських видатних журналістів і редакторів. Діяльність його як політика, фахівця військових справ і журналіста перепліталася і була підпорядкована одній і тій же меті — боротьбі за визволення українського народу з-під російського соціяльного й національного гноблення та за відродження української державности. Тому збагнути всю велич Симона Петлюри можна лише тоді, коли глибоко ознайомитися з його журналістською, військовою і політичною діяльністю. Перед нами стануть тоді видними його інтелект, зацікавлення, його пристрасті, риси вдачі та навіть родинні й побутові звички.

Рецензована книжка „Народе український" — це перше видання творів С. Петлюри на батьківщині. Вона укладена за виданням Української вільної Академії Наук у ЗСА із сприяння і благословіння його святости Патріярха Київського і всієї України Мстислава. Назву її взято із заголовка „Відозви до українського народу з 22-го січня 1923 року. Відозву-цю підписав Симон Петлюра як Голова Директорії і Головний Отаман військ УНР разом з Андрієм Лівицьким, Головою Ради Міністрів.

У це видання ввійшли вибрані праці з трьох різних періодів життя С. Петлюри: 1905—1914, 1917—1920 і 1921—1926; всього разом 29 різних писань. Не зайвим буде сказати, що в книжку включено журнальні і газетні статті політичного, соціяльного, історичного й полемічного характеру, мистецькі оцінки творчости видатних майстрів української культури та деякі документи, що їх писав генеральний секретар, а пізніше Головний Отаман військ УНР.

У статті „До практичних завдань українства" (1914), наприклад, С. Петлюра цікавиться питанням майбутнього української преси в Україні. Він вважає, що українське суспільство, зростаючи як сила, повинно українізувати зміст місцевої преси з метою, щоб вона згодом стала мостом, „якого в теперішній час (1914 рік — В. Ж.) не можна оминути для переходу в українство тих елементів населення України, які силою історичних обставин і впливів, покищо потребують цього допоміжного засобу і не можуть безпосередньо злитися з свідомим українським суспільством". На думку автора, це дуже важливе питання, якого не можна прискорювати, але яке потрібно постійно підсилювати шляхом шукання нових способів національно-громадської роботи та розумного ставлення до місцевих органів російської преси. Стаття написана з прицілом на майбутнє та з глибокою вірою у відродження українського народу як відкритої сили.

Сильно і переконливо звучить також відозва до українських військ „Проти погромів". Симон Петлюра вважав погроми страшною провокацією большевиків, які задумали розкласти український народ зсередини, підкуплюючи злочинний елемент, який мав підбурювати козаків до різних бешкетів і погромів. Їхнім завданням, як стверджує автор, було „накласти тавро погромників на чоло лицарів, які несли визволення усім народам на просторах України. Це був сильний арґумент, який, на жаль, в крутежі історії, залишився надщербленим большевицькою брехнею і крутійствами. Сила вислову С. Петлюри у цій відозві, виражена окремими мовними зворотами патріотичного характеру та потребою справедливого відношення до всіх людей, що живуть в Україні й прямують до побудови держави як спільного добра.

Велике значення має і передова стаття „Розпочинаючи видання...", що появилася на сторінках першого числа тижневика „Тризуб", 15-го жовтня 1925 року, в Парижі. Вона написана в програмному та рівночасно й в пророчому дусі. Симон Петлюра пише: „Вірячи в її сили (української нації — В. Ж.), відчуваючи їх в собі, ми з певністю і на майбутнє її дивимося, Україна, як самостійна держава, стане реальністю, як в житті народу нашого, так і перед широким світом. Вона має для цього потрібні дані. І сьогодні вона б уже бути тим, чим неминуче буде завтра, коли б творчі державні змагання її народу 'вчора' не були затримані в своєму закінченні насильством історичного ворога та збігом несприяючих міжнародних обставин.

„А проте ці змагання, — продовжує С. Петлюра, — лише стримано, — тільки ж не вбито. Їх живе джерело розлилось по артеріях національного організму і свою живучу і животворчу функцію провадить, набираючи в цьому процесі нових сил і шукаючи нових шляхів для осягнення нацією її державної мети. Пройде для цього потрібний час, минуть строки підготовчої праці, — мета буде осягнена".

Закінчення буде.

ОПЕРАЦІЮ, ПІД ЧАС ЯКОЇ зі серця хворого було видалено пухлину вагою 480 грамів, успішно здійснено у шпиталі при Медичному інституті південнокитайського міста Фучжоу, провінція Фуцзянь. Унікальна в історії світової кардіології операція тривала п'ять годин.

Окружна Управа
Відділів Союзу Українок Америки
в Ню Йорку

ласкаво запрошує громадянство

на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

50-ліття журналу СУА „НАШЕ ЖИТТЯ"

в неділю, 4-го квітня 1993 року
о год. 2-ій по пол.
у великій залі
Українського Народного Дому
при 140 Друга авеню
в Ню Йорку

В ПРОГРАМІ

Слово про журнал
Лідія Бурачинська, Оля Руденська
Оля і Михайло Стецишин - дует у супроводі бандури та кобзи
Студія Мистецького Слова,
керівник **Лідія Крушельницька** - рецитація твору Лесі Українки *„Що дасть нам силу"*
Ведуча програмою - **Марта Данилюк**

———

Увесь дохід з імпрези призначений на фонд журналу „Наше Життя"

Інформації в справі замовлення місць можна отримати телефонуючи до
Н. Савчук (212) 254-8134 або до
Л. Закревської (718) 426-9279

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ТРОЙ/ОЛБАНІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 20-го березня 1993 р., о год. 3-ій по пол.
в домі Українського Клюбу
402 25th Street, WATERVLIET, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476, 477

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово гол. касира УНС ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАГІТКИ
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Олександер Ю. Благітка, гол. касир УНС
Володимир Квас, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Павло Шевчук, голова
Володимир Літинський, секр. **Володимир Варшона, касир**

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ОКРУГИ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 21-го березня 1993 р., о год. 2-ій по пол.
в St. Michael's Church Hall
114 S. Chestnut Street, SHENANDOAH, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати та по два делегати наступних Відділів

Фраквілл, 242, 382	**Мт. Кармел, 2**
Фріленд, 429	**Шамокін, 1**
Магоней Ситі, 305	**Шенандога, 98**
Мек Аду, 7	**Ст. Клер, 9, 31**
Майнерсвілл, 78, 129	**Лігайтон, 389**

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
5. Звіт Уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАГІТКИ
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У зборах візьме участь

Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Йосиф Чабан, голова
Адольф Словік, касир **Галина Словік, секретар**
Йосиф Сидор, почесний голова

ВИСИЛАЙМО ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКІ АМБАСАДИ!

Фундація Піддержки Дипломатичних Представництв України

просить

висилати чеки на Фонд Українських Амбасад до існуючих вже льокальних громадських Комітетів, або до бюра головного скарбника на нижче подану адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc.
209 B Grand Ave
Rutherford, N.J. 07070

Tel. (201) 939-6305 Fax. (201) 301-0068

Чеки виписувати: „Ukrainian Embassy Fund".

Українські фізики одержали американські стипендії

Розширюються зв'язки науковців України з вченими З'єднаних Стейтів Америки та інших країн світу. Щораз більше вчених Заходу приїжджає до Києва, Харкова, Львова, щоб розвивати співробітництво, допомогти молодій незалежній державі внести і свій вклад у світову науку, дати змогу українським науковцям застосувати на практиці свої знання і досвід.

Як уже повідомляла „Свобода" (9-го березня ц. р.), у грудні минулого року представник Американського фізичного товариства (АФТ) д-р Юрій Ґамота відвідав столицю України і в авдиторії фізичного факультету Київського університету ім. Т. Шевченка оголосив список першої групи молодих фізиків України, які отримали стипендії-„гренти" Американського фізичного товариства, і вручив їм відповідні документи. Крім того, були висвітлені питання співробітництва Американського фізичного товариства та Українського фізичного товариства в розробленні спільних програм та фізичних досліджень в Україні. Подаємо дві фотографії з церемонії вручення стипендій молодим українським фізикам.

Учасники церемонії вручення „грентів" в Києві.

Д-р Ю. Ґамота (зліва) вручає „грент" О. Гомонай.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені	Адреса у Квінсі
ROCKEFELLER CENTER	105-37 64th Avenue
630 5th Ave., Room 1803	Forest Hills, N.Y. 11375
New York, N.Y. 10020	(718) 459-0111

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
КЛІВЛЕНД, Огайо

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 20-го березня 1993 р., о год. 2-ій по пол.
в залі церкви св. Йосафата
5720 State Road, Parma, Ohio

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів

18, 50, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240
291, 295, 328, 334, 358, 364

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступниці головного предсідника УНСоюзу ҐЛЬОРІЇ ПАШЕН
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Ґльорія Пашен, заст. головного предсідника УНС
Тарас Шмаґала, головний контролер УНС
Василь Ліщинецький, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Василь Ліщинецький, голова
Марія Бобечко, секретар **Богдан Семків, касир**

Замість квітів на могилу
св. п. інж. Марка Бачинського
складаємо на ФОНД ПЛАСТ -УКРАЇНІ:
О. і Я. ГАПІЙ $50
Марта ГАПІЙ $40

З великим болем і смутком повідомляємо, що дня 19-го лютого 1993 року відійшла у вічність
наша найдорожча
МАМА І БАБЦЯ

бл. п.
Ярослава Капустій
з дому Дзядик

ПОХОРОН відбувся 23-го лютого 1993 р. в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття, а опісля на цвинтар Мавнт Олівет в Дітройті, Миш.

У глибокому смутку:

сини —
МИРОН з дружиною д-р РОЗАЛІЄЮ
ЮРІЙ з дружиною АВГУСТИНОЮ
внуки — КАРОЛИНА і ХРИСТИНА
та ЮРКО і ХРИСТОФЕР
сестрінки з родинами —
ІРИНА ТРИЦЄЦКА
БОГДАННА ФЕДОРАК
та ближча і дальша родина в Німеччині й Україні

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що 18-го лютого 1993 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність у Вінніпеґу, Манітоба на 101-му році свого трудолюбивого життя
наша найдорожча
МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.
МЕЛАНІЯ ЖИБЧИН
з дому МАКОГОНСЬКА

вдова по бл. п. о. Якові Жибчинові.

Покійна народилася 21-го серпня 1892 р. у Поточиськах, пов. Городенка і до 1944 р. проживала в Коломиї.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ та ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА були відправлені з участю Всечесніших отців: крил. Романа Кисілевського та митрата Романа Добрянського в катедрі свв. Володимира й Ольги, звідки тіло покійної відпроваджено та похоронено на українському цвинтарі Всіх Святих.

Залишила в глибокому смутку і жалю:

дочку — МАРІЮ РОМАНОВИЧ з мужем РОМАНОМ
внуків —
ХРИСТЮ СОВЕ з мужем ДЖІМОМ
РОМУ КАЛІЦІНСЬКУ з мужем ІГОРЕМ
МИРОСЮ НАУМЮК з мужем РОМАНОМ
ЮРІЯ з дружиною ВЕНДІ
АНДРІЯ
правнуків —
МАРКА і ВІРУ КАЛІЦІНСЬКИХ
РОМЧИКА та АЛЕКСАНДРА НАУМЮК
ближчу і дальшу родину в Канаді, ЗСА й Україні

В невимовному смутку ділюся сумною вісткою з рідними та приятелями, що 25-го лютого 1993 року, ненадійно відійшов від нас у вічність
мій найдорожчий МУЖ

бл. п. проф.
Володимир Ярослав Стасишин

на 83-му році свого трудолюбивого життя.

ПАНАХИДА за спокій душі покійного була відслужена в п'ятницю, 26-го лютого в похоронному заведенні Талярського.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 27-го лютого 1993 р. в церкві св. Архистратига Михаїла. Тлінні останки покійного поховані на українському цвинтарі св. Михаїла в Ґластенбері.

Горем прибиті —

дружина — СТЕФАНІЯ
сестра — ГАЛИНА БАЛАНДЮК
сестрінки —
УЛЯНА ВІРЕЙ з родиною
ХРИСТИНА ПАЛЬМЕР з родиною
та дальша родина в Україні і Польщі

Всіх знайомих прошу згадати покійну у своїх молитвах.

Ділимося сумною вісткою, що 25-го листопада 1992 р. у шпиталі Саннібрук Меморіял Сентер відійшов у вічність
ПЕДАГОГ І ПИСЬМЕННИК

бл. п.
БОГДАН ФЕДЧУК

Богдан Федчук народився 17-го грудня 1907 р. в селі Жилиці, Борщівського повіту.

У 1929 р. закінчив Державну учительську семінарію в Чорткові. Учителював і, як екстерніст, здобув вищу педагогічну освіту в 1939 р., одночасно студіюючи заочно політичну економію в УТГІ в Подєбрадах, Чехо-Словаччина, закінчивши в 1943 р.

Учителював і працював у ділянці дитячої літератури. Його твори друкувались у дитячому журналі „Дзвіночок" в Україні. На еміґрації працював у народніх школах і таборовій гімназії в Німеччині.

Приїхавши до Канади в 1948 р., працював у фабриці паперу і вчив на Курсах Українознавства в Торонто. Тут закінчив 5-річну школу архітектурного креслення в 1965 р.

Він автор численних видань для дітей і молоді. Його твори появлялись в українських тижневиках Канади. З них найбільш відомі: „Ану, діти, станьмо разом", „Казка про Івася", „Ким я буду" й багато інших. Та найбільш відомий він через книжкові видання віршованих загадок для дітей, чим здобув собі звання „Короля українських загадок".

Він — член НТШ, Об'єднання Українських Педагогів, Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді й ін. Він — щирий жертводавець на наукові й громадські цілі: ЕУ, українознавчі студії при Торонтському й Йоркському університетах. Був нагороджений УВФ, Конґресом Українців Канади, персональною нагородою прем'єра Онтаріо, як також почесною грамотою УВАН.

Панахиди в похоронному заведенні Кардинала, Заупокійну Службу Божу і Чин Похорону в церкві св. Миколая відправляли о. Петро Стецюк, о. Ярослав Левицький і о. Михайло Андронік, після чого тіло покійного перевезено на місце вічного спочинку, на цвинтар св. Володимира в Оквіл. Над могилою прощав покійного від української громади д-р Петро Глібович, а під час тризни поділилася своїми спогадами про співпрацю її з Богданом Федчуком учителька Марта Трофим-Тарновецька. Тут зібрано 590 дол. на Фонд дітей Чорнобиля і на церкву в Люрді у пам'ять покійного, а також $200 на Фонд видання готових матеріялів на 24 книжки „Загадок".

У сороковий день від смерти бл. п. Богдана Федчука відслужено 2-го грудня 1992 р. Заупокійну Службу Божу в церкві св. Миколая, а в церковній залі зібралась родина й найближчі друзі подружжя Федчуків, щоб пом'янути добрим словом людину із щирим українським серцем і великою людяністю, а також поділити біль дружини по втраті дорогого друга життя.

Бл. п. Богдан Федчук залишив у глибокому смутку:

дружину — СТЕФУ
кузенів —
ПЕТРА КОРСУ в Україні
БЕНІ ФЕДЧУК в Альберті
кузинок —
ОЛЮ ФЕДЧУК-КРЕЙҐ в Альберті
БЕТТІ ФЕДЧУК-ТОЛМАН у Бріт. Кол.
СТЕФАНІЮ ФЕДЧУК-СТІФЕНСОН в Неваді
шваґерок —
д-р ОЛЮ ФЕДЧУК-ІВАХ у Каліфорнії
МАРІЮ ФЕДЧУК-НІКМАН в Ню Джерзі
похресників —
ЛЕВКА КУРДИДИКА в Манітобі
ЮРІЯ ДРОЗДОВСЬКОГО в Торонто
та дальшу родину в Америці, Канаді й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

———

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку о. Ярославові Левицькому, о. Петрові Стецюкові й о. Михайлові Андронікові за відслуження Панахиди і Святих Літургій. Щиро вдячна тим, що несли труну: похресникові Юрієві Дроздовському з Торонто, шваґрові Євгенові Івахову з Лос Анджелес, Куртісові й Везлею Крейґам з Едмонтону, Іванові Павлишинові і Андрієві Мацкові з Торонто, а також тим, що жертвували на Фонд для дітей Чорнобиля — родина Крейґ, родина Івах, д-р Андрій Мацко, д-р Петро Глібович із родиною, Марта Трофим-Тарновецька, Євген Курдидик, Ед Лінч — і на церкву в Люрді — родина Дроздовські.

Щиросердечну подяку складаю д-рові П. Глібовичеві за зворушливі прощальні слова над могилою покійного Богдана, Марті Трофим-Тарновецькій за нарис співпраці з Богданом і про його творчість, за поминальні слова дружби Стефана Дроздовського, Юрія Дроздовського й о. Михайла Андроніка.

Щиро дякую всім приятелям і сусідам за вислови співчуття і за молитви, а зокрема моїм щирим і вірним приятелям, Соні й Андрієві Мацкам, що не жаліли ані часу, ані труду, щоби помогти мені гідно відправити на останній і вічний спочинок мого Богдана.

При цій нагоді щиро дякую дирекції похоронного заведення Кардинала за посадження вибраного дерева на цвинтарі у пам'ять покійного Богдана.

Дякую всім за молитви, квіти. Нехай Всевишній благословить вас своїми ласками.

Дружина СТЕФА

Скульптури...

(Закінчення зі стор. 1)

ською мовою, хоча вже молодою 19-літньою дівчиною, маючи великі мистецькі здібності, переїхала до ЗСА, де навчалася в Ню Йорку, Дітройті і на Гаваях. Студії закінчила в 1972 році і від того часу постійно виставляє свої мистецькі скульптури в бронзі, так у Бразилії, як і в ЗСА. В Ню Йорку останньо виставляла у1989 році в Морін-Міллер галерії, а об'ємистий альбом рецензій бразилійської та американської преси, писаний гострими критиками скульптури, але завжди з великим признанням, вказує найкраще на те, яке добре ім'я здобула вона собі своєю працею.

Поруч того цінного альбому лежать примірники мистецького журналу „Артспік" з Ню Йорку із березневим числом, в якому рецензент пише про те, яке щастя має Ню Йорк, що може оглядати виставку скульптур Оксани і картини її товариша Дж. Ірляндіні. Там бачимо також світлину одної із скульптур, яка, як і інші на цій виставці, представляє жіночу постать із тим загостреним профілем, що так характеристичний для творів мисткині

Оксана з великим сантиментом розповідає нам про одну із своїх виставок, яка була її мистецьким тріюмфом у найславнішому на Південну Америку музеї мистецтва в Сао Павльо. Ще тепер розповідаючи про те, каже, що бачить стіни музею та кімнати, в яких були розміщені її праці. Слухаючи її розповіді можна зрозуміти також її гіркість, як згадує першу зустріч із українськими мистцями в Ню Йорку, коли почула, що її скульптури — нічого надзвичайного і шкода трудитися.

Але О. Нарожняк завзятуща жінка і в житті, і в своїх мистецьких стремліннях — отже наполегливо працює і... знаходить признання у чужих. Коли розповідаємо про наші відвідини зі захопленням в редакції, нам пригадують іншу молоду українську скульптурку Лесю, яка також знайшла скорше признання у чужих, як у своїх.

Український...

(Закінчення зі стор. 2)

дайте йому загинути".

Ці слова стали найбільшою інспірацією для автора цієї статті.

Треба признати Союзові Українських Жінок Америки, що цей Союз неоднократно доконав подиву гідних діл, от хоча б тільки згадати участь у Світовій виставці в Чикаго 1933 року, а все таки найбільше діло — створення Українського Музею в Ню Йорку 1976 року.

Не лише моральна, але й матеріяльна підтримка

Наше повідомлення про влаштування наукової конференції, присвяченої 70-літтю з дня народження передчасно померлого українського літературознавця і фолкльориста Ореста Зілинського (Свидник, 18—19 червня 1993), опубліковане на сторінках „Свободи" та деяких інших українських газет діяспори, зустрілося з дуже прихильним відгуком. Нам приємно відзначити, що справжні українські патріоти привітали нашу ініціятиву вшанувати пам'ять переслідуваного українського вченого не лише морально, але й матеріяльно. Досі до фонду конференції надіслали свої внески:

— Патріярх УАПЦ Мстислав — 60 примірників публікації „Науковець з душею поета", присвяченої життю і науковій діяльності О. Зілинського; д-р Йосиф Сірка — 50 примірників своєї книги „Розвиток національної свідомости лемків Пряшівщини у світлі української художньої літератури Чехо-Словаччини"; д-р Микола Ценко — 500 дол., Надія Велеховська — 200 дол., Ярослава Є. Панчук — 100 дол., Ярослав Сидір — 50 дол., проф. Іван Фізер — 20 дол., Зіновій Квіт — 20 дол., Василь Василів — 10 дол.

Всім їм висловлюємо щиру подяку. Щедрі пожертви дозволять Організаційному комітетові запросити на конференцію вчених з України й інших країн та видати збірник матеріялів конференції. Віримо, що їх приклад будуть наслідувати й інші патріоти, яким не байдужа доля української науки. Грошеві перекази як і заяву до участи в конференції можна висилати на адресу голови комітету: Dr. Mykola Musinka, Dr. Sc., FF UPJS, 080 01 Presov, 17 novembra 1, Slovensko.

М. Мушинка

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ЗАЯВИЛА, що має намір зліквідувати стратегічні запаси харчів, створені на випадок збройного конфлікту зі Сходом в часи „холодної війни".

ВПЛИВОВА ТАЙВАНСЬКА газета „Юнайтед Дейлі Нюз" повідомила, що комуністичний Китай і Тайван плянують провести зустріч на високому урядовому рівні. Вона стане першим кроком на шляху встановлення офіційних зв'язків. Газета підкреслює, що пропозиція щодо зустрічі виходить від Пекіну, а Тайван її охоче прийняв.

ЯК ОДИН ІЗ ЗАХОДІВ контролі зросту коштів охорони здоров'я Уряд президента Билла Клінтона хоче звернутися до Конгресу щоби накласти обмеження на судові позови в справі лікарських злочинних недбальств і лікарських оплат. Покищо жодних рішень не зроблено, але подані пропозиції уважно розглядаються експертами охорони здоров'я та Білим Домом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 20-го БЕРЕЗНЯ 1993 р.

Ню Бранзвік, Н. Дж. Річні загальні збори 353 Відд. Т-ва Запорізька Січ о год. 3-ій по пол. під адресою: 71 Вен Лю авеню, Мілтовн, Н. Дж. На порядку дня: звіти уступаючої Управи та К. Комісії і вибір нової на наступний рік. — Управа Відділу

НЕДІЛЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1993 р.

Аддісон, Ілл. Річні загальні збори 301-го Відд. ім. Дмитра Вітовського о год. 12-ій пол. в приміщенні парафії св. Андрія, Аддісон, Ілл. Присутність членів Відділу обов'язкова. В разі неприсутности Статутом передбаченої кількости членів, Збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол. П. Врублівський, секр.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УН-Союзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"